

F. t. l. vedr. myndighedsloven m. v.

opfattelse har vist sig et aktuelt behov for at overveje ændringer i de gældende regler om forældremyndighed, anmodede justitsministeriet i september 1977 ægteskabsudvalget om forloids at behandle spørgsmålet om, hvorvidt de gældende regler bør ændres, således at der i videre omfang end efter gældende ret åbnes mulighed for at tillægge faderen forældremyndigheden over et barn uden for ægteskab og afgive en særskilt indstilling herom. Udvalget blev herunder anmodet om at overveje, om det på dette punkt ville være muligt og hensigtsmæssigt at foreslå en foreløbig ændring af lovgivningen, der kunne gælde, indtil en bredere løsning af spørgsmål i forbindelse med forældremyndighed kunne gennemføres.

3. Ægteskabsudvalget har derefter ved skrivelse af 20. december 1977 fremsendt et udkast til lov om ændring af myndighedsloven og retsplejeloven med bemærkninger, jfr. bilag 1 til lovforslaget.

Som det fremgår af udvalgets skrivelse af 20. december 1977, har udvalget henvist til, at det tidligere har udtrykt betænkelighed ved en stykvis ændring af den familieretlige lovgivning, ligesom der i udvalget er udtrykt tvivl om, hvorvidt der er tungtvejende behov for en foreløbig løsning, jfr. nærmere s. 6 i lovforslaget. Et *mindretal* på 4 medlemmer af udvalget finder det derfor ikke hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at søge gennemført en foreløbig ændring af myndighedsloven. Udvalget har efter udtalelsens afgivelse oplyst, at endnu et medlem (Hanne Reintoft) kan tilslutte sig dette mindretal.

Udvalgets *flertal* (13 medlemmer) finder ikke at kunne afvise, at der navnlig som følge af stigningen i antallet af papirløse ægteskaber er opstået et sådant behov, at en foreløbig ændring bør søges gennemført. 10 medlemmer foreslår derfor, at forældremyndigheden ved dom kan tillægges faderen, såfremt det findes påkrævet under særlig hensyntagen til barnets tarv. Ved afgørelsen skal navnlig lægges vægt på faderens hidtidige forbindelse med barnet.

4. Efter justitsministeriets mening er der et tungtvejende behov for nu at foreslå en foreløbig ændring af myndighedsloven, der åbner en mulighed for, også i tilfælde, hvor moderen modsætter sig dette, at tillægge faderen forældremyndigheden over et barn uden for ægteskab. Efter gældende ret er der ikke hjemmel hertil bortset fra den specielle adoptionssituation i myndighedslovens § 28, stk. 2. Det kan således ikke afvises, at der i dag forekommer tilfælde, hvor det ikke er muligt at træffe den afgørelse af forældremyndighedsspørgsmålet, der er bedst i overensstemmelse med barnets tarv.

275 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig ægteskabsudvalgets flertals forslag om at ændre myndighedsloven, således at der i visse tilfælde åbnes mulighed for at tillægge faderen forældremyndigheden. Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig udvalgets lovudkast og udvalgets bemærkninger til udkastet.

Ligesom udvalget ønsker justitsministeriet at understrege, at lovforslaget alene er en foreløbig løsning, idet spørgsmålet om videregående ændringer må afvente udvalgets fortsatte drøftelser.

5. Nogle af udvalgets medlemmer, som er enige med flertallet i, at der nu søges gennemført en lovændring, har indtaget særstandpunkter vedrørende forslagens udformning.

a. 1 medlem har således foreslået, at forældremyndigheden ved dom skal kunne tillægges faderen, såfremt det findes stemmende med barnets tarv. En sådan regel vil i vidt omfang svare til ægteskabslovens § 47 om afgørelsen af forældremyndighed i forbindelse med separation og skilsmisse. Efter justitsministeriets mening vil en gennemførelse af et sådant forslag medføre risiko for, at bestemmelsen, der ikke særlig sigter til tilfælde, hvor forældrene i en længere periode har levet sammen i et ægteskabslignende forhold, misbruges til at rejse sager, som faderen, uanset bestemmelsens formulering, ikke har rimelig udsigt til at vinde, jfr. nærmere udvalgets bemærkninger til § 28, stk. 2. Forslaget ville i øvrigt nødvendiggøre andre ændringer i myndighedslovens §§ 27-28. Justitsministeriet kan derfor ikke gå ind for dette forslag.

b. 2 medlemmer foreslår, at afgørelsen om forældremyndighed træffes af overøvrigheden i stedet for af retten, idet de har henvist til myndighedslovens § 24, hvorefter overøvrigheden ved samlivsophævelse mellem ægtefæller efter anmodning afgør, hvem forældremyndigheden skal tilkomme. Subsidiært finder disse medlemmer, at overøvrigheden skal kunne træffe afgørelse, hvis forældrene er enige om at henskyde afgørelsen til overøvrigheden. Et medlem af udvalget tilslutter sig dette subsidiære forslag.

Ved ægteskabsloven af 1969 blev en række sager, der tidligere kunne afgøres af overøvrigheden, overført til domstolene. Dette gælder navnlig sager, hvor der er uenighed mellem ægtefæller om forældremyndighed. Efter den tidligere ægteskabslov var det muligt at henskyde afgørelsen herom til overøvrigheden, men dette blev dog efter praksis normalt ikke tilladt.